

HİPOTANSİYON - HİPERTANSİYON

Yard. Doç. Dr. Sultan Özkan

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

1. Kan Basıncı değişikliklerini tanımlar,
2. Hipotansiyon/ Hipertansiyon fizyopatolojisini açıklar,
3. Yoğun bakım hastasında kan basıncı değişikliklerinin görülme sebeplerini sıralar,
4. Kan Basıncı Değişikliklerini takip ederken nelerin önemli olduğunu kavrar,
5. Yoğun bakımda sık kullanılan kan basıncı değişikliğine yol açan ilaçların etki mekanizmasını kavrar,
6. Hipotansiyon/ Hipertansiyon olan yoğun bakım hastasına uygulanacak olan girişimleri bilir.

GİRİŞ

Yoğun Bakım Ünitelerinde (YBÜ) hasta monitörizasyonunun en önemli parametrelerinden biri kan basıncı ölçümüdür. Kan basıncı hemodinamik bir olaydır ve pek çok faktörden etkilenir.

Özellikle kritik hastalarda kan basıncı değişikliklerinin erken dönemde saptanması ve risklerinin en aza indirilmesi için kan basıncında değişikliğe yol açan nedenler, fizyopatolojik süreç, fizyolojik yanıtları ve klinik belirtileri kapsamlı olarak bilinmelidir. Yaşam süresini olumsuz etkileyebilecek kadar önemli ve yaşamın sonlanmasına neden olabilen komplikasyonlar açısından yüksek risk taşıyan kan

KAYNAKLAR

1. Abacı A. Kardiyovasküler Risk Faktörlerinin Ülkemizdeki Durumu. Türk Kardiyol Dern Arş - Arch Turk Soc Cardiol 2011;39 Suppl 4:1-5
2. Adams HP Jr, Adams RJ, Brott T, del Zoppo GJ, Furlan A, Goldstein LB, et al. Stroke Council of the American Stroke Association. Guidelines for the Early Management of Patients with Ischemic Stroke: a Scientific Statement from the Stroke Council of the American Stroke Association. Stroke 2003;34:1056-83
3. Akdeniz S. Ünlü H. Yoğun Bakım Hemşireliği. Yoğun Bakım Dergisi 2004;4(3):179-185
4. Altıntaş Nd, Topeli İskit A. Vazoaktif ve İnotropik İlaçların Doğru Kullanımı. Yoğun Bakım Dergisi. 2006;6(4):179-190
5. Aslan FE. Ameliyat Sonrası Bakım. Aslan FE, Karadakovan A (editörler). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. Adana: Nobel Tıp Kitabevi, 2010; 349: 367-72
6. Avcı KB. Hipertansiyon Tedavisinde Yeni Yöntemler. (içinde) Keleş İ.(ed.) Hipertansiyon El Kitabı, Akademi Yayınevi 1. baskı, 2014; İstanbul
7. Badır A. Kalp ve Dolaşım Sisteminin Değerlendirilmesi. Hipertansiyon (içinde) Aslan FE. Karadakovan A. (Ed.) Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım 2011; Adana Nobel Kitabevi 437-438 580-593
8. Bekfilavioğlu G. Dilek M. Hipertansif Hasta Değerlendirmesi. Klinik Aktüel Tıp Nefroloji forumu 2014; Cilt:7 Sayı:1 Eylül-Aralık
9. Bongard F. Sue D. Current Yoğun Bakım Tanı ve Tedavisi çeviri ed. Güven M. 2.baskı Güneş Kitapevi 2004; 17, 503, 624, 708, 730
10. Curley FJ. Smyrnios NA. Yoğun Bakım Hastalarında Rutin Monitörizasyon. (içinde) Irwin R. Rippe J. Curley F. Heard S. Yoğun Bakımda Girişimler ve Teknikler. (çeviri ed.) Yelken BB. Nobel Kitabevi 2005; 231
11. Çelik S. Mekanik Ventilasyonda Hasta Bakımı. Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi 2006; 10: 19-25
12. Dellinger RP. Cardiovascular management of septic shock. Crit Care Med 2003;31:946-55.
13. Emmez H. Egemen E. Kafa İçi Basınç Artışı Tedavisinde Pratik Yaklaşımlar Yoğun Bakım Dergisi 2010;9(2):77-84
14. Erdil F. Elbaş NÖ. Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği 4. baskı 2001 Aydoğdu ofset 303-3.
15. Gifford RW Jr. Management of Hypertensive Crises. JAMA 1991;266:829-35
16. Gutierrez G, Reines HD, Wulf-Gutierrez ME. Clinical review: Hemorrhagic Shock. Crit Care 2004;8: 373-81
17. Guyton CA.Hall JE. Tıbbi Fizyoloji. Çeviri edit. Çavuşoğlu H. Çağlayan Yeğen B. 11.Basıım Yüce yayımları 2007 110-4 204-8
18. Gündoğan K. Coşkun R. Güven M. Sungur M. Yoğun Bakımda Endotrakeal Entübasyon Komplikasyonları. Yoğun Bakım Derg 2011; 2: 39-43
19. Hartmann B, Junger A, Klasen J, Benson M, Jost A, Banzhaf A, Hempelmann G. The incidence and risk factors for hypotension after spinal anesthesia induction: an analysis with automated data collection. Anesth Analg. 2002; 94:1521-1529
20. Hatipoğlu S. Cerrahi Yoğun Bakım Hemşireliği İlkeleri. Gülhane Tıp Dergisi 2002; 44 (4) : 475 - 479

21. Parkosewich JA. Assisment and of cardiovascular fonction (içinde) Smeltzer SC. Bare BG. (ed.) Brunner&Suddarth's Textbook of Medical Surgical Nursing. 10th ed. New York: Lippincott Williams&Wilkins 646-681
22. Karayurt Ö. Akyol Ö. Yoğun Bakım Hastalarında Ağrı Değerlendirmesi. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2008; 11: 4
23. Kaya N. Yoğun Bakım Ünitesinden Hastanın Taburcu Edilmesinin Planlanma ve Uygulanması. Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi 2003; 7: 109-115
24. Kearney PM. et al. Global Burden of Hypertension: Analysis of Worldwide Data. Lancet 2005; 365,217-223
25. Keçelgil HT. Kalp Cerrahisinde Yoğun Bakım ilkeleri. Yoğun Bakım Sorunları ve Tedavileri. Şahinoğlu AH (Ed.) Ankara 2. Baskı Türkiye Klinikleri Yayınevi 2003. 452-4
26. Keleş İ. Hipertansiyon Patofizyolojisi.(içinde) Keleş İ. (ed.) Hipertansiyon El Kitabı, Akademi Yayınevi 1. baskı, 2014; İstanbul
27. Kumsar AK Yılmaz FT. Yoğun Bakım Ünitesinin Yoğun Bakım Hastası Üzerindeki Etkileri ve Hemşirelik Bakımı. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi 2013;10 (2): 56-60
28. Morgan GE. Mikhail MS. Murray MJ. Larson CP. Regional Anesthesia&Pain Management. Clinical Anesthesiology. 3rd edition. Los Angeles: The McGrawHill Companies; 2002, pp: 253-344
29. Oğurlu M. Şen S. Uğur B. Dişçigil G. Aydın Gürsoy F. 65 Yaş Üstü Hastalarda Spinal Anesteziye Bağlı Hipotansiyon. Turkish Journal of Geriatrics 2006; 9 (3): 126-129
30. Omar B T. Kan Basıncı Ölçümü ve Ölçüm Metodları. (içinde) Keleş İ. (ed.) Hipertansiyon El Kitabı, Akademi Yayınevi 1. baskı, 2014; İstanbul
31. Paul A. James, MD and all. 2014 Evidence-Based Guideline for the Management of High Blood Pressure in Adults Report From the Panel Members Appointed to the Eighth Joint National Committee (JNC 8). 2014 Guideline for Management of High Blood Pressure, JAMA Published online December 18, 2013
32. Pretre R, Von Segesser LK. Aortic Dissection. Lancet 1997;349:1461
33. Sayın Y. Hemodinamik İzlem. (içinde) Erişkin Yoğun Bakım Hastalarında Temel Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı. Çelik S.(ed.) 2014; Nobel Tıp Kitapevi 31-32, 147
34. Sayın T. Acil Hipertansiyon: Tanı, Fizyopatoloji ve Tedavi. Yoğun Bakım Dergisi 2003;3:4:251-257.
35. Şahin M. Kalp Yetmezliği. Yoğun Bakım Sorunları ve Tedavileri. Şahinoğlu AH (Ed.) Ankara 2. Baskı Türkiye Klinikleri Yayınevi 2003. 645-2
36. Terzi C. Yoğun Bakımda Akut Karın. Yoğun Bakım Dergisi 2006;6(2):63-77
37. Terzi B. Kaya N. Yoğun Bakım Hastasında Hemşirelik Bakımı. Yoğun Bakım Dergisi 2011;1:21-5
38. Tok ÖÖ. Keleş İ. Hipertansiyon Epidemiyolojisi. (içinde) Keleş İ. (ed.) Hipertansiyon El Kitabı, Akademi Yayınevi 1. baskı, 2014; İstanbul
39. Türk G. Eşer İ. Ortostatik Hipotansiyonun Önlenmesi. C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2007, 11 (1)
40. Türkoğlu M. Yoğun Bakımda Akut Böbrek Hasarının Önlenmesi. Yoğun Bakım Dergisi 2008;8(2):71-81
41. Uysal N ve ark. Üçüncü Basamak Merkezde Dahili Yoğun Bakım Hastalarının Prognosu. Yoğun Bakım Derg 2010; 1: 1-5

42. Ulusoy N. Polat C. Sıvı-Elektrolit Dengesi Bozuklukları ve Tedavisi içinde Yoğun Bakım Sorunları ve Tedavileri. Şahinoğlu AH (Ed.), Ankara, Türkiye Klinikleri Yayınevi 2.baskı 2003; 214-47
43. Ulusoy Ş. Özkan G. Kan Basıncı Değişkenliği. Klinik Aktüel Tıp Nefroloji forumu 2014; Cilt:7 Sayı:1 Eylül-Aralık
44. Young E. Sherrard-Jacob A. Knapp K. Craddock TS. Kemper C. Falvo R. et al. Perioperative Fluid Management. AORN 2009;89(1): 167-182
45. 2013 ESH/ESC Arteriyel Hipertansiyon Kılavuzu. Avrupa Hipertansiyon Derneği (ESH) ve Avrupa Kardiyoloji Derneği (ESC) Arteriyel Hipertansiyon Görev Grubu Türk Kardiyol Dern Arş 2014, Suppl. 4